

Behövs CBAM?

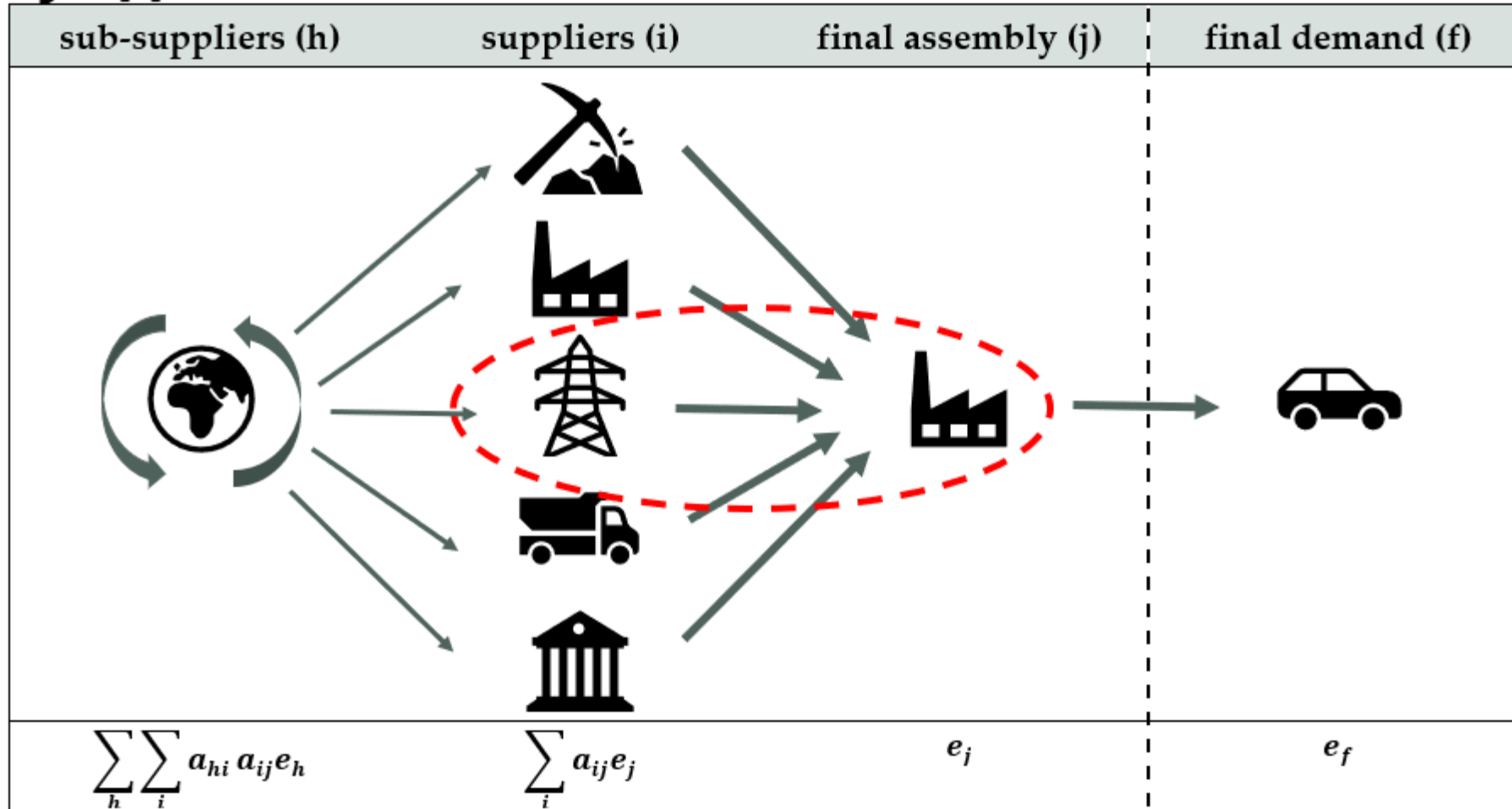
**Input-output analys av de globala koldioxid-
utsläppen 1995-2018**

Håkan Nordström

Hur hänger CBAM och input-output ihop?

- En input-output modell beskriver hur världsekonomin är sammankopplad i "globala värdekedjor" (järnmalm => stål => bilar).
- Genom att kombinera input-output data med utsläppsdata går det (i princip) att beräkna koldioxidinnehållet i importen.
- Syftet med CBAM är att utjämna kostnaderna för utsläppen mellan EU och andra regioner för att minska risken för att industrin ska flytta utomlands ("koldioxidläckage").
- Ökad effektivitet av EU:s klimatpolitik och ökad acceptans i näringslivet för högre utsläppspriser.
- **Nedsida: administrativa kostnader; eventuellt oförenligt med internationella åtaganden i WTO och UNFCCC ("the devil is in the details").**

Figure [x]. Schematic flow of CO2 emissions in Global Value Chains

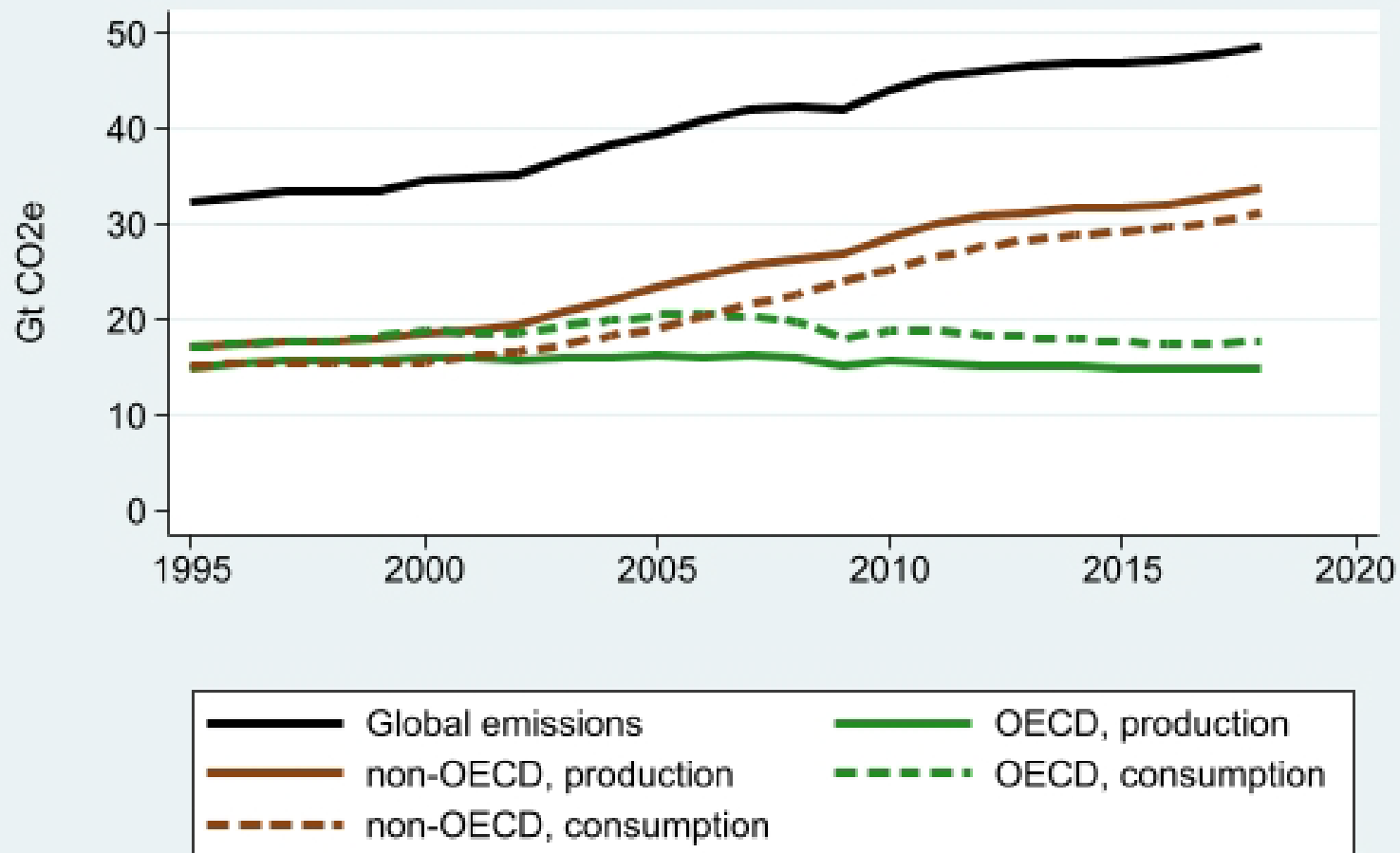
Note: The red ellipse is the proposed coverage of CBAM, i.e., direct emissions plus electricity and heat.

Datakällor

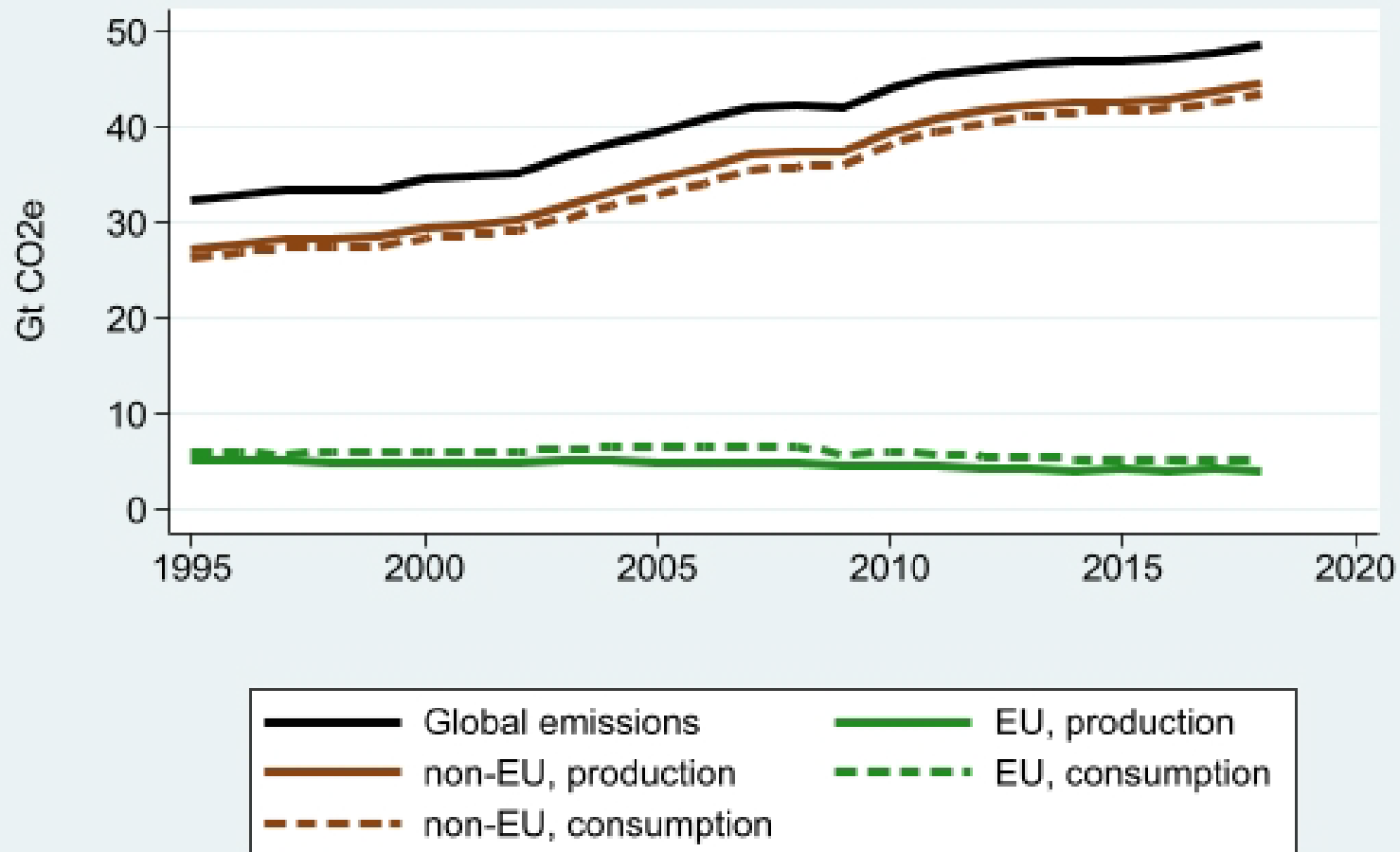
- Input-Output data för världsekonomin är hämtad från OECD:s **Trade in Value Added (TIVA)** databas (2021). 67 länder/regioner, 45 sektorer, 1995-2018 år.
- Utsläppen från förbränning av fossila bränslen är hämtad från IEA:s databas **Greenhouse Gas Emissions from Energy** (2021).
- Processutsläpp från jordbruk, utvinning och raffinering av fossila bränslen, kemiindustrin, mineralindustrin, metallindustrin och avfallshanteringsindustrin är hämtade från EU:s databas **EDGAR - Emissions Database for Global Atmospheric Research** (2021). Processutsläppen inkluderar förutom koldioxid (CO₂) även metan (CH₄) och kvävedioxid (N₂O) omräknade till koldioxidekvivalenter (CO₂e).

Fotnot: Utsläppsdata från IEA som är mer aggregerad än TIVA fördelas i proportion till insatserna av fossila bränslen enligt IO-tabellen.

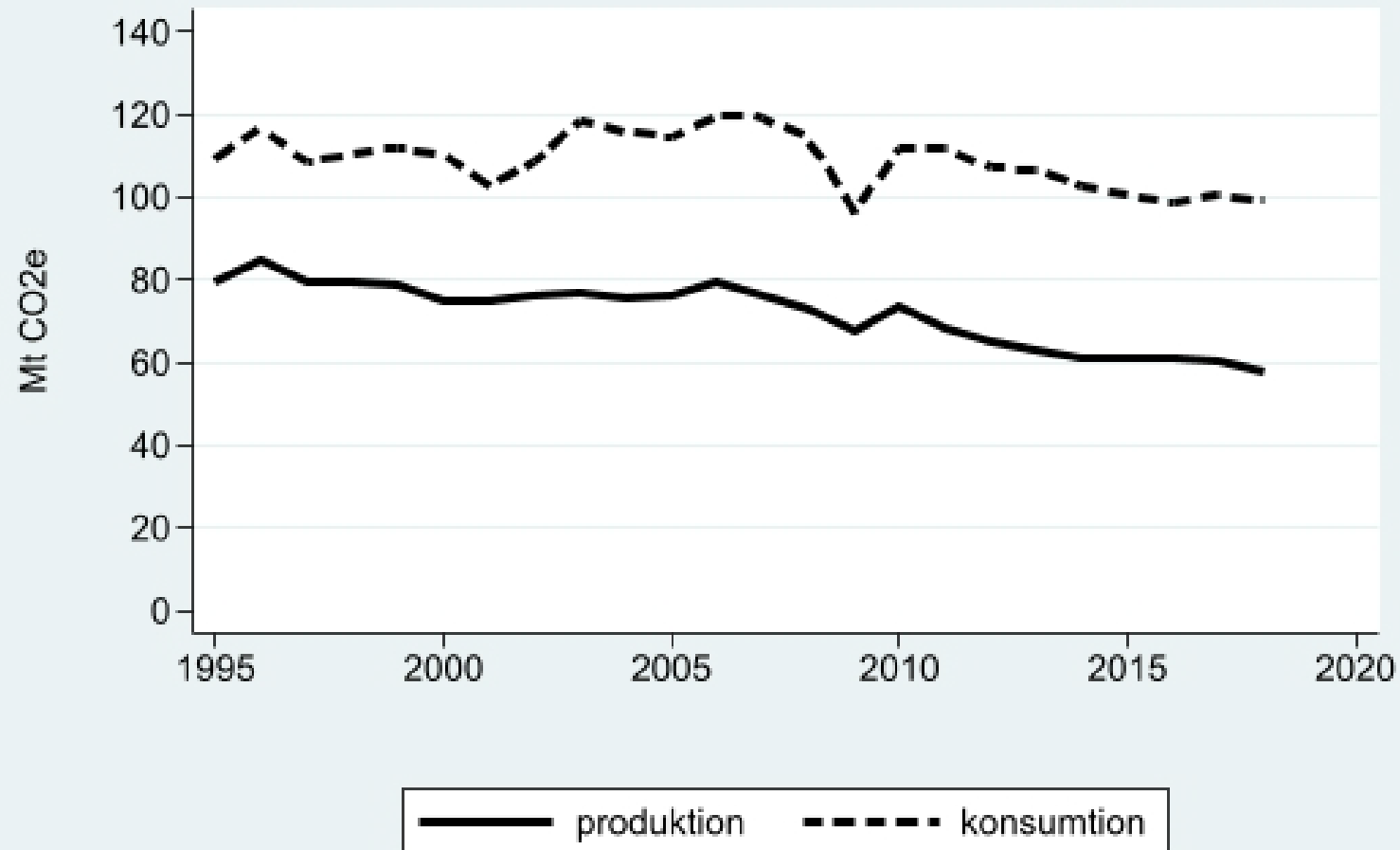
Global emissions of CO₂e divided between OECD and non-OECD countries

Global emissions of CO₂e divided between EU and non-EU countries

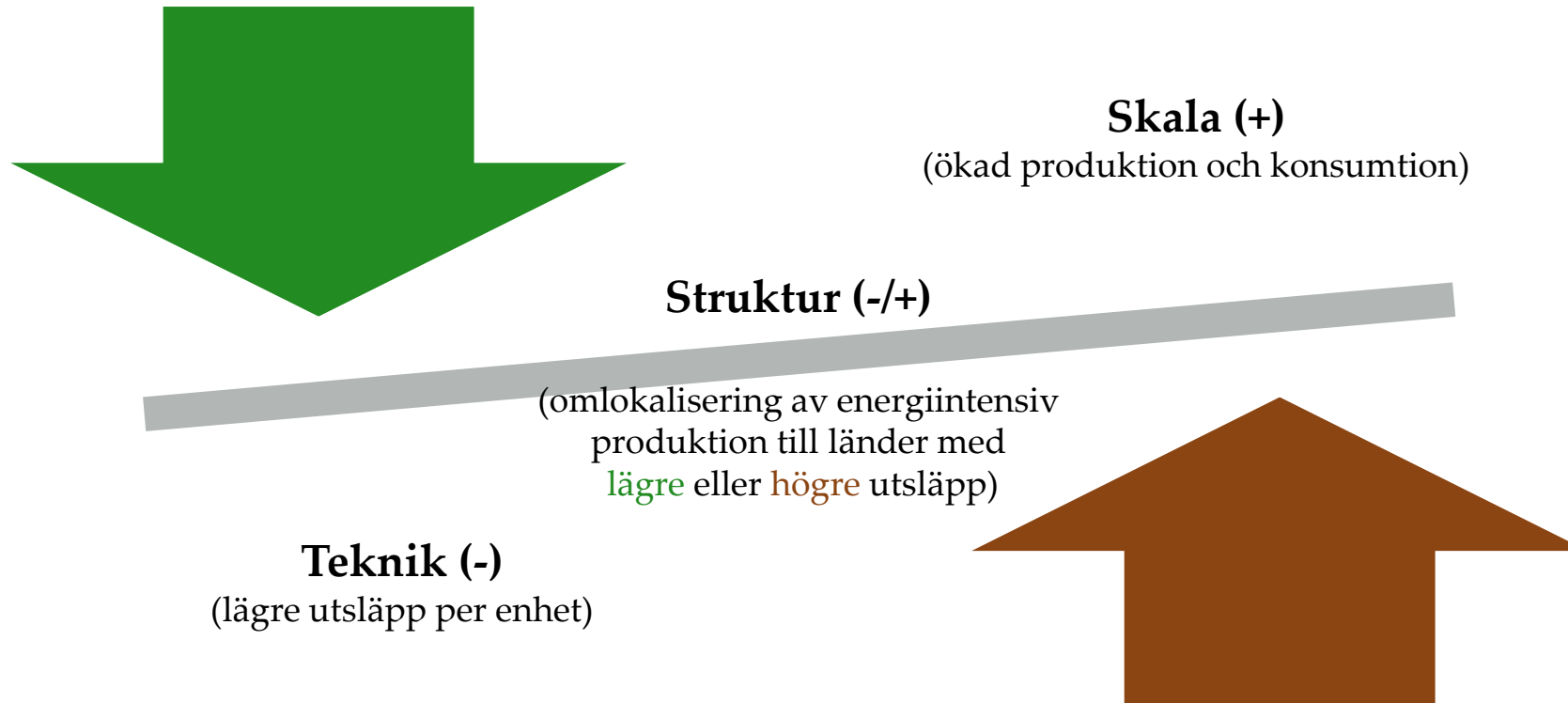

Sveriges utsläpp av växthusgaser uppdelat på produktion- och konsumtionsutsläpp (CO₂e)

Varför växer de globala utsläppen?

- Är "koldioxidläckage" problemet?

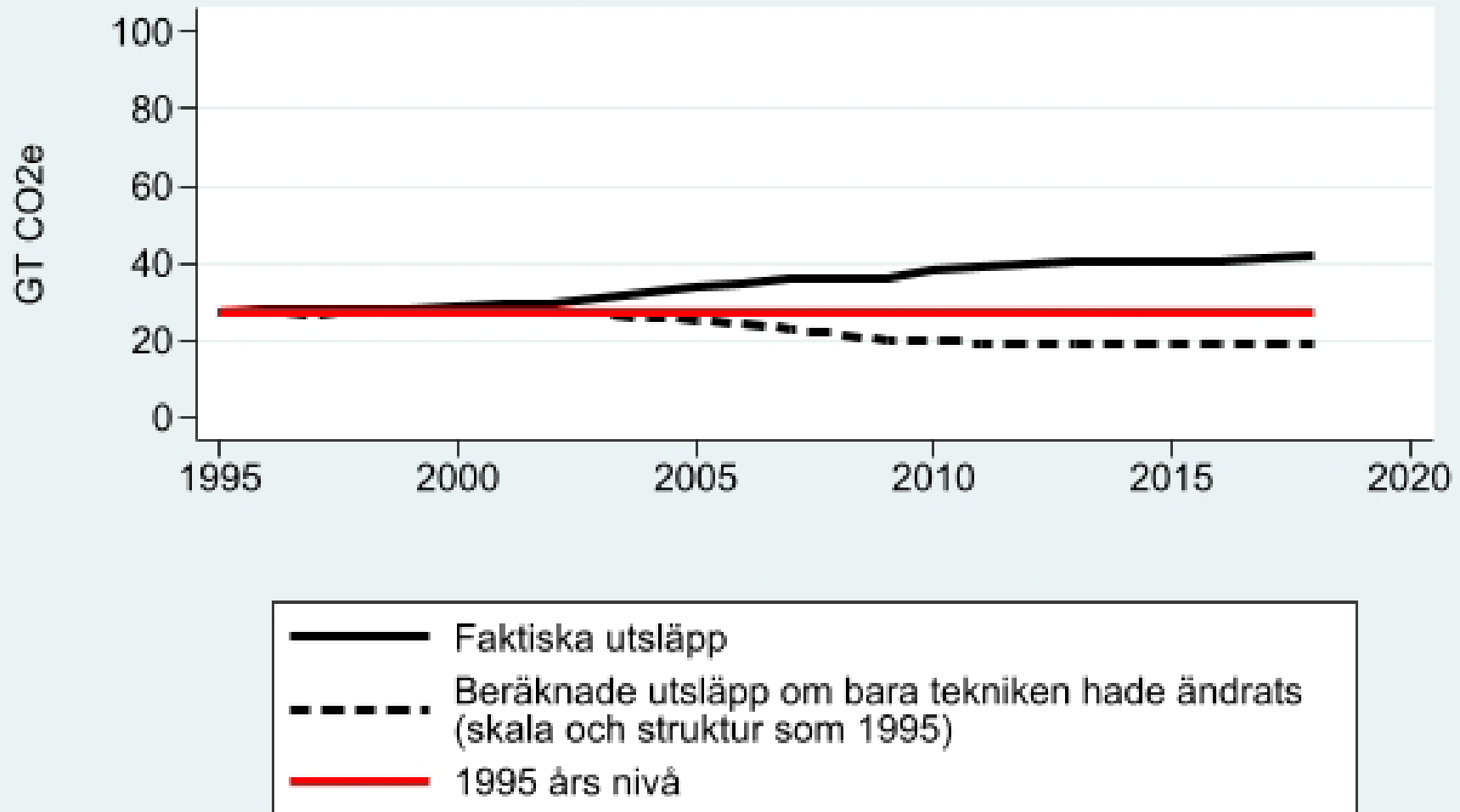
Tre kontrafaktiska simuleringar

Isolera skala, teknik och struktureffekterna genom att låsa två dimensioner åt gången vid 1995 års värden:

- $E_t^{Faktiska} = e_t \cdot [I - A_t]^{-1} f_t$
- $E_t^{Teknik} = e_t \cdot [I - A_{1995}]^{-1} f_{1995}$
- $E_t^{Struktur} = e_{1995} \cdot [I - A_t]^{-1} f_{1995}$
- $E_t^{Skala} = e_{1995} \cdot [I - A_{1995}]^{-1} f_t,$ $t = \{1995, \dots, 2018\}$

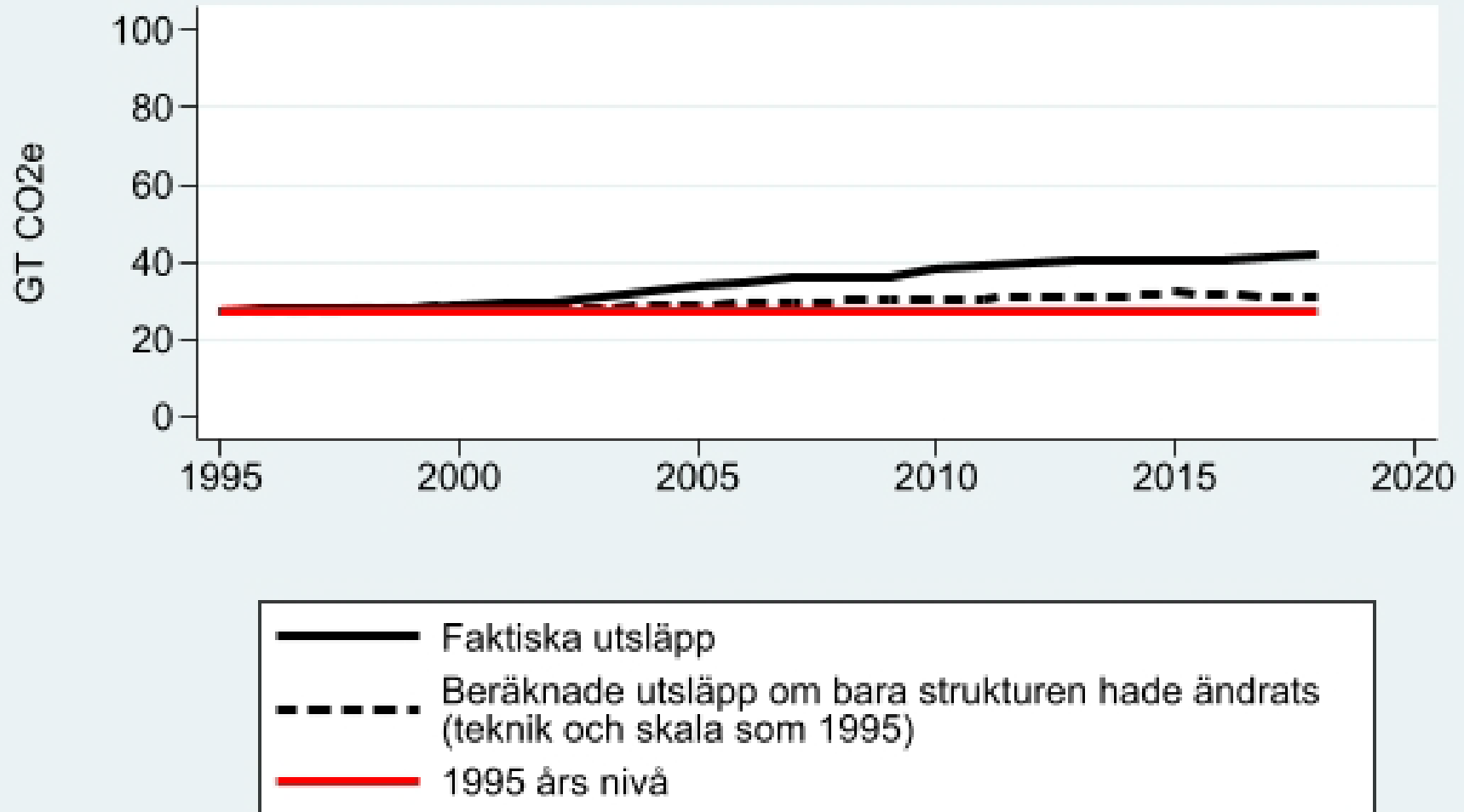
$e_t =$ utsläpp per enhet; $A_t =$ input – output matrixen; $f_t =$ efterfrågan

Teknikeffekten

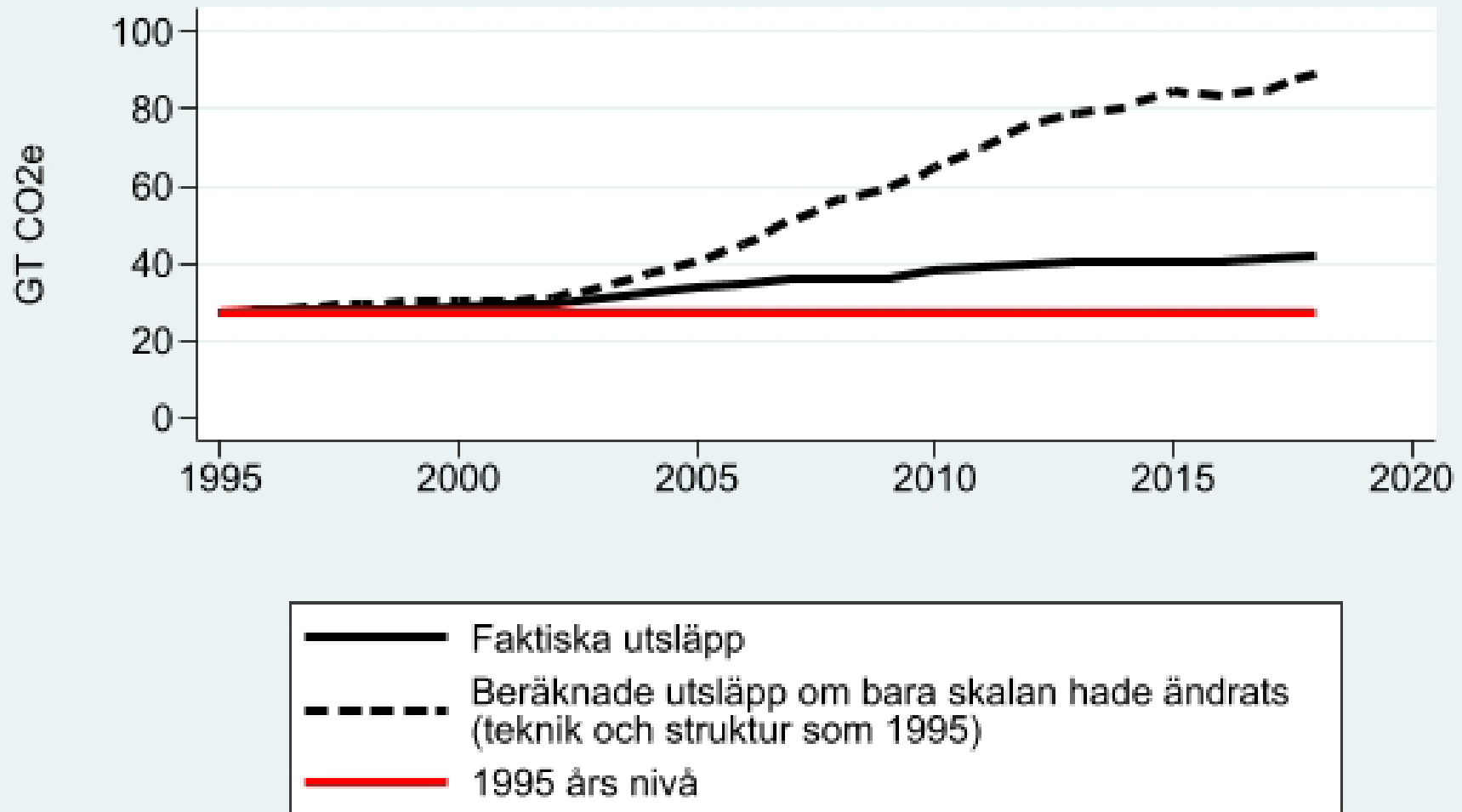
Fotnot: Hushållens konsumtionsutsläpp är inte medräknade

Struktureffekten

Fotnot: Hushållens konsumtionsutsläpp är inte medräknade

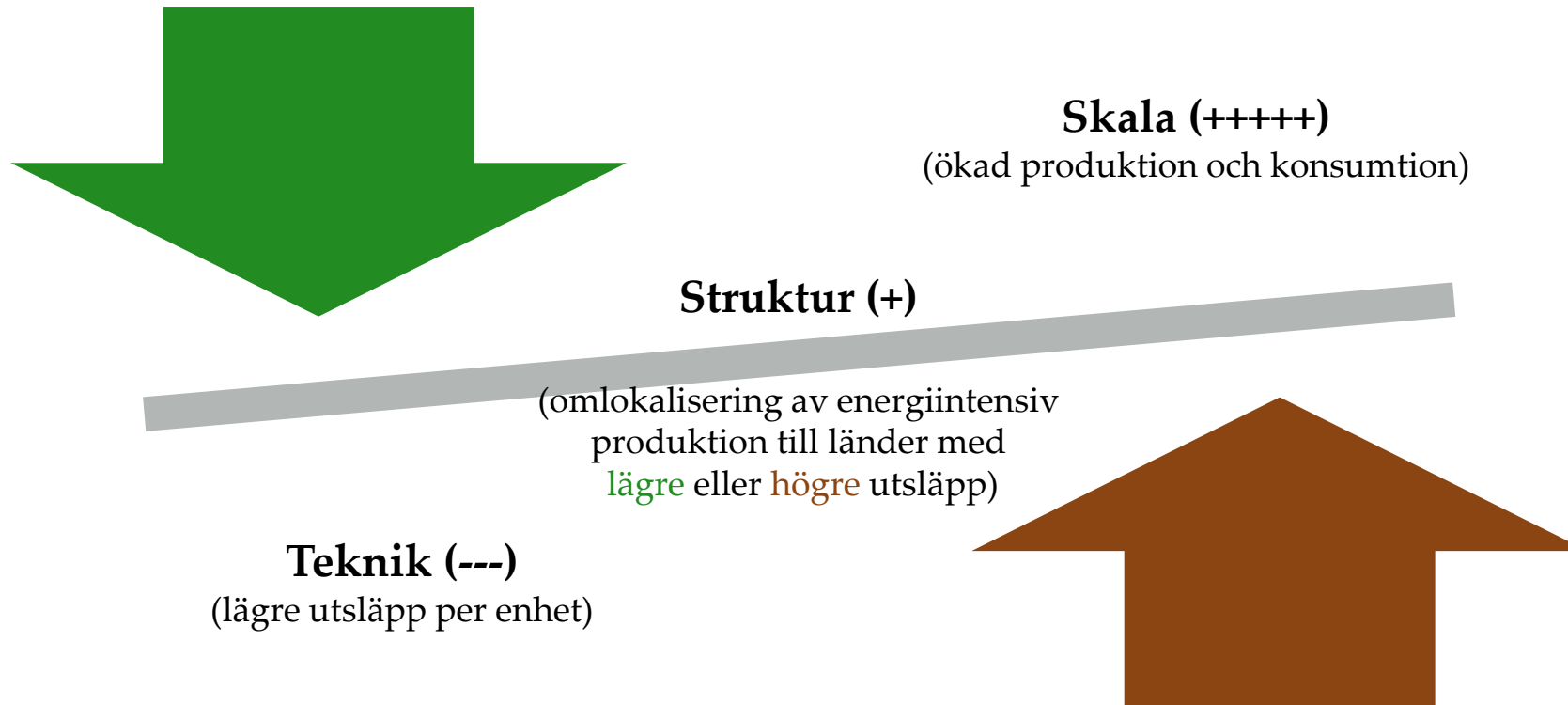
Skaleffekten

Fotnot: Hushållens konsumtionsutsläpp är inte medräknade

Varför växer de globala utsläppen?

- Är "koldioxidläckage" problemet?

Behövs CBAM?

- Tillväxten i de globala utsläppen drivs *huvudsakligen* av ökad produktion och konsumtion i utvecklingsländer som Kina och Indien, som inte uppvägs fullt ut av minskade utsläpp per producerad enhet.
- Även strukturförändringar bidrar till de globala utsläpp *på marginalen*.
- Uppsidan av CBAM beror på hur stort "koldioxidläckaget" är och incitamenten för att minska utsläppen för att undkomma "klimattullarna". En empirisk fråga som kräver ytterligare forskning.
- **Nedsida: administrativa kostnader; eventuellt oförenligt med internationella åtaganden i WTO och UNFCCC ("the devil is in the details").**

Tack för visat intresse!

hakan.nordstrom@tillvaxtanalys.se

info@tillvaxtanalys.se

www.tillvaxtanalys.se

www.linkedin.com/company/tillvaxtanalys/